

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

FORSKNING

Forskning för ett säkrare samhälle

Sammandrag av Forskningsprogram för MSB 2011–2013

MSB och forskningen

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) arbetar för ett tryggare och säkrare samhälle. I det arbetet spelar kunskapsutveckling en viktig roll. Därför finansierar MSB forskning.

MSB:s inriktning och finansiering av forskning har sin utgångspunkt i samhällets kunskapsbehov. Forskningen ska vara relevant för området samhällsskydd och beredskap och den ska hålla god vetenskaplig kvalitet.

Den forskning som MSB stödjer är i första hand tillämpad. Det innebär att den leder till ny förståelse, nya metoder eller nya produkter som ger ett säkrare samhälle.

Forskningen omfattar många vetenskapliga discipliner. För att på ett bättre sätt kunna analysera och förstå fenomen i samhället och tillämpa resultaten av forskningen uppmuntrar MSB mång- och tvärvetenskapliga ansatser. MSB samverkar med många myndigheter, näringsliv och organisationer, både i och utanför Sverige.

Genom ett aktivt arbete med forskningskommunikation verkar MSB för att resultaten från myndighetens forskningssatsningar kommer samhället till nytta. Seminarier och populärvetenskapliga sammanfattningar är två viktiga spridningskanaler.

Sök medel från MSB

MSB har en årlig forskningsbudget om ca 120 miljoner kronor. Merparten av medlen fördelas efter utlysning- och ansökningsförfarande.

Utllysningarna kan antingen vara öppna eller tematiskt inriktade. Öppna utlysningar utgår från den allmänna inriktningen i MSB:s gällande forskningsprogram. Tematiska utlysningar sker inom tydligt avgränsade frågeområden hämtade från forskningsprogrammet.

Utllysningarna kan avse flera typer av finansieringsformer däribland forskningsprojekt, ramforskningsprogram, postdoktoralt stöd och planeringsstöd.

MSB:s forskningsmedel kan sökas av forskare och forskargrupper vid högskolor, universitet och forskningsinstitut. MSB välkomnar medverkan från näringsliv och andra intressenter i forskningsansökningar och projekt men den vägledande principen är att huvudsökande ska ha sin hemvist på universitet, högskola eller forskningsinstitut.

Forskning för samhällsskydd och beredskap

MSB:s forskningsprogram ”Forskning för ett säkrare samhälle” fungerar som vägledning och inspirationskälla för idéer till forskning. Det ger också en introduktion till MSB:s arbete med att inrikta och finansiera forskning. Här kan du ta del av programmet i sammandrag.

Forskningsprogrammet vänder sig i första hand till forskare men är även av intresse för myndigheter, forskningsfinansiärer och andra aktörer inom MSB:s fält och i angränsande sektorer. Det är indelat tre programområden som beskrivs nedan.

Ett säkrare samhälle

Samhällets säkerhetsarbete kan liknas vid ett omfattande nät av aktörer, beroenden, styrkor och sårbarheter. I takt med samhällsutvecklingen växer sig nätet allt mer komplext.

I arbetet för ett tryggare och säkrare samhälle behövs forskning om övergripande aspekter av säkerhetsarbete såsom samhällets processer och institutioner.

Mer kunskap behövs även om samhällets sårbarheter och vilka faktorer som bidrar till att skapa ett samhälle som kan motstå påfrestningar och återhämta sig efter kriser. Likaså behövs kunskap om hur förändringar i samhället påverkar säkerheten.

Arbetet för ett säkrare samhälle måste ta hänsyn till den enskildes behov. Därför behövs mer kunskap om individens roll i samhällets säkerhetsarbete – både som aktör och som drabbad. Hur människor uppfattar och värderar risker och hur de beter sig i krissituationer är därför viktig kunskap.

Risker, hot och sårbarheter

Avgörande för MSB:s arbete, är kunskaper om risker, hot och sårbarheter i samhället, vilka konsekvenser de får och hur de kan förebyggas och hanteras. Det handlar om allt från vardagens olyckor, som genom sitt antal orsakar skada för många människor, till mer dramatiska och ovanliga händelser som stora industriolyckor eller terrorattacker.

Det finns några områden där MSB särskilt ser risker, hot och sårbarheter som behöver utforskas. Fallolyckor och bostadsbränder är exempel på **vardagens händelser** som inträffar relativt ofta i vår vardag. I samhället finns ett stort antal **farliga ämnen** som kan orsaka stor skada om de sprids oavsiktligt eller hanteras felaktigt. **Naturolyckor** bedöms bli fler och allvarligare i ett förändrat klimat och riskerar att skada människor, egendom, miljö och viktig infrastruktur. Störningar i **samhällsviktig verksamhet** kan få konsekvenser på hela samhället särskilt då verksamheterna ofta är komplexa och beroende av varandra. I och med att information blir allt viktigare i samhället är det viktigt att värna om **informationssäkerhet**.

Förebygga, förbereda, hantera och lära

Inom områdena skydd mot olyckor och krisberedskap finns en rad aktörer med olika roller. Att studera dessa, deras ansvar och verksamhet ger förutsättningar för att effektivt förebygga och hantera olyckor och kriser.

I olycks- och krissituationer är **ledning** och **beslutsfattande** avgörande frågor. Det är också viktigt att studera hur olika aktörer **samverkar** eller bör samverka. Det behövs mer forskning för att på ett bra sätt kunna generera, analysera och dela **information**. Likaså behöver man studera hur **kommunikationen** vid risker, hot och nödsituationer fungerar – både mellan samhällsaktörer och till och från allmänheten.

Verktyg, metoder och utrustning för att förebygga och hantera olyckor och kriser behöver ständigt förbättras genom både ny teknik och förbättrad metodik. Frågor som rör **utbildning, övning och lärande** inom området bör också studeras.

För de **internationella insatser** som Sverige deltar i råder ofta särskilda omständigheter. Mer kunskap om internationella förhållanden skulle kunna förbättra insatserna.

Mer information om MSB och MSB:s inriktning och finansiering av forskning hittar du på:

www.msb.se/forskning

Där kan du ladda hem din egen fulltextversion av forskningsprogrammet: "Forskning för ett säkrare samhälle. Forskningsprogram för MSB 2011–2013" och läsa mer om de forskningssatsningar som pågår just nu.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)

651 81 Karlstad Tel 0771-240 240 www.msb.se

Publ.nr MSB 0196-10